
DERK JANSSEN

OM HET WARE WOORD

*Dr. Nicolaas Westendorp Boerma
(6 april 1872 - 28 november 1951)*

In deze bijdrage wordt een beeld gegeven van de theoloog Nicolaas Westendorp Boerma.¹ Hij was meer dan dertig jaren – van 1898 tot 1931 – Nederlands hervormd predikant in ongeveer het hoogste noorden van Nederland, het Friese Blija, dat hij verliet voor Budel in Noord-Brabant, een gemeente die hij tot 1937 zou dienen. Daar werd hij in 1935 aangesteld tot lector aan het Doopsgezind Seminarium te Amsterdam, waarop in 1939 een benoeming tot buitengewoon hoogleraar in de ‘zedekunde en de wijsbegeerte van den godsdienst’ aan de Universiteit van Amsterdam volgde.² In 1945 werd hij emeritus en verhuisde hij van Amsterdam naar het Noord-Hollandse Bergen, waar hij in 1951 overleed. De richting van zijn onderwijs en onderzoek heeft hij verwoord in een ‘geestelijk testament’, dat als bijlage aan dit artikel is toegevoegd.³

In zijn ambtsperiode te Blija bedroeg het aantal inwoners daar omstreeks duizend en daarvan behoorde de helft tot de hervormde gemeente.⁴ Gedurende die jaren straalde het dorp rust en regelmaat uit, althans dat doen de schaars beschikbare gegevens ons geloven. Met enige overdrijving kan men spreken van een soort nachtwakerstaatje waar, met uitzondering van een lichte oprisping van de schoolstrijd, nauwelijks iets leek te gebeuren. In deze sfeer waren dit domineesgezin, de pastorie en in het bijzonder de studeerkamer bronnen van geestelijke activiteit.⁵ In zijn studeervertrek schreef Westendorp Boerma zijn preken en werkte hij aan zijn dissertatie en artikelen; daar bereidde hij – sedert 1920 – zijn bijdragen aan het Fries Godgeleerd Gezelschap voor⁶ en vertrouwde hij zijn voordrachten

Dr. Derk Jansen is oud-docent theologie aan de Noordelijke Leergangen te Leeuwarden. Adres: Heemstrasingel 24, 9062 GG Oenkerk

1. De naam Westendorp verwijst naar die van zijn grootmoeder Roelina Harmanna Westendorp. Hij was de enige die de dubbele naam Westendorp Boerma gebruikte; deze is niet officieel geregistreerd.

2. Het is niet geheel duidelijk of Westendorp Boerma [wb] ooit tot bijz. hoogleraar aan het Seminarium is benoemd. Tot zijn benoeming aan de UvA wordt hij in de stukken van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit steeds als lector aangeduid. Met dank aan drs. A.P.J. Plak, conservator kerkelijke collecties UB Amsterdam.

3. Of dit geschrift ooit werd verzonden is onbekend, aangezien in het geïnventariseerde deelarchief van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit (gemeentearchief Amsterdam), waar ook het Doopsgezind Seminarie onder viel, geen archiefbestanddelen van het Seminarie zijn aangetroffen. Dit geldt eveneens voor het niet-geïnventariseerde deel.

4. Hervormd Blija in M.W. van Alphen *Nieuw Kerkelijk Handboek*, Gouda. In het jaar 1901 wordt het aantal hervormden te Blija niet